

Extraprofit adók számviteli
kezelése
a pénz- és tőkepiaci
szervezeteknél

Csesznok András

2022. október 13.

Tartalom

1. Szabályozás

- ▶ Jogszabályi háttér
- ▶ Adóalap és adókulcs
- ▶ Adó megfizetésének szabályai

2. Számviteli kezelés

- ▶ IFRS előírások
- ▶ Magyar számviteli szabályok

Szabályozás

Jogszályi háttér

- 2022. június 4-én tették közzé a 197/2022. Kormányrendeletet az extraprofit adókról
- Pénz- és tőkepiaci szervezetekre vonatkozó szabályok:

Adófizetésre kötelezett szervezet	Vonatkozó szabály	Típus
Hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások*	1. §	Különadó
Befektetési vállalkozások, hitelintézetek	4. §	Tranzakciós illeték
Biztosítók	16. §	Biztosítási pótdó

*A megszűnő vagy a hatály alól bármely okból év közben kikerülő 30 napon belül teljesítik.

- A 15. § szerint a pénzügyi tranzakciós illeték mértékének növekedése (műveletenként legfeljebb 10 ezer forint)

Adóalap és adókulcs

Adófizetésre kötelezett	Adóalap	Adókulcs	Adóalap pontosítás
Hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások	Megelőző adóév nettó árbevétele a Htv. szerint	2022 – 10% 2023 – 8%	<ul style="list-style-type: none">• Pénzügyi lízingek visszavett eszközei• Nem a szokásos tevékenység bevétele
Befektetési vállalkozások, hitelintézetek	KELER-nél keletkeztetett értékpapírok (ügymű-, vagy számlaszámlás) vétele esetén a vételár összege	2022. aug-tól 0.3%, max. 10eFt	<ul style="list-style-type: none">• MÁK, PEK• 20 ezer forint alatti vételek magánszemélynél
Biztosítók	Biztosítási díj	Sávós az adóalap részenként 2022-ben 4%-8%-14%, illetve 2%-3%-6% 2023-ben 2%-4%-7%, illetve 1%-1.5%-3%	<ul style="list-style-type: none">• Külön a biztosítási adó tv. és a Bit melléklete szerinti díjakra, mint adóalap részekre• Kapcsolat vállalkozásoknál speciális szabályok a sávós adóalap miatt

Adó megfizetésének szabályai

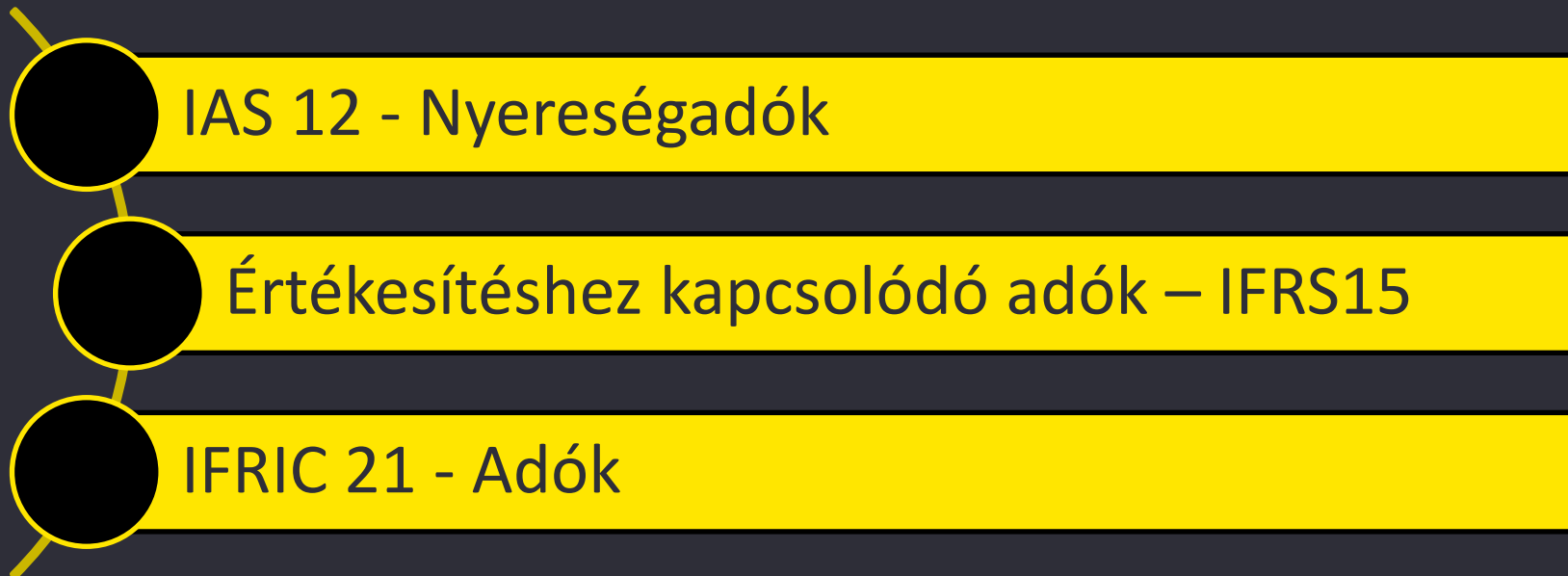
Adófizetésre kötelezett	Időszak	Adó bevallása	Adó megfizetése
Hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások	2022	2022. október 10-ig	<ul style="list-style-type: none">Két egyenlő részben (október 10. és december 10.)
	2023	2023. június 10-ig	<ul style="list-style-type: none">Három részletben (június 10., október 10. és december 10.)
Befektetési vállalkozások, hitelintézetek	N/A	Havonta követő hónap 20. napjáig	Havonta követő hónap 20. napjáig
Biztosítók	2022.07-	2023. január 31-ig	<ul style="list-style-type: none">2022. november 30-ig előleg fizetés2023. január 31-ig fennmaradó tényleges
	2023	2024. január 31-ig	<ul style="list-style-type: none">2023. május 31-ig előleg fizetés a 2023. januári bevallás alapján2024. január 31-ig fennmaradó tényleges

A cityscape at sunset. The sun is low on the horizon, casting a warm orange glow over the scene. In the foreground, a body of water reflects the sky and the buildings. A bridge with a dark metal structure spans across the water. In the background, a city skyline is visible, featuring several skyscrapers. On the right side, a prominent, modern skyscraper with a glass facade and a unique, slightly twisted design stands out. The sky is filled with soft, wispy clouds, and the overall atmosphere is serene and picturesque.

Számviteli kezelés

IFRS előírások

- Az IFRS előírások alapján az adó jellegű tételeket három csoportba sorolhatjuk

- A besorolás meghatározásához mérlegelni szükséges az adószabályokat és a kapcsolódó körülményeket.

IFRS előírások

IAS 12

- A Nyereségadók nettó eredmény alapján kerülnek meghatározásra
- Nem kell hogy a nettó eredmény az egyezzen a számviteli nettó eredménnyel

IFRS 15.47

- a vevőktől 3. fél részére az ellenérték részeként beszédett összegek (például értékesítési adók) nem tekinthetők árbevételnek, így azokkal kapcsolatban a gazdálkodók ráfordítást sem tudnak megjeleníteni.

IFRIC 21

- Hatálya alá tartozik az összes adó ráfordítás jellegű tétel, mely nem esik az IAS 12 hatálya alá
- Az ilyen adók sokszor tevékenységet adóztatnak (bevétel vagy eszközök alapján) és valamilyen időponthoz, vagy más időszakhoz kötik az adóalapot.
- Általában valamilyen egyéb ráfordítás kategória az eredménykimutatásban
- A standard elsősorban a kötelezettség és így a ráfordítás megjelenítésének időzítésével foglalkozik
- A megjelenítés időpontját az adózott tevékenység alapján egy kiváltó esemény határozza meg.
Például, mi az a pont a tevékenységben, ami alapján már nem lehet elkerülni az adó megfizetését

IFRS kezelést befolyásoló tényezők

Hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások különadója (extraprofit adó)

- Alapja lényegében egy nettó eredmény
- Előző évi nettó eredmény kategóriára fizetendő, ha a tárgyévben adóalany a társaság
- Az adott adóévben a Hpt. tevékenységi engedély alapján végzett tevékenység eredményezi az adóalanyiságot
- A tárgyévi adót be kell fizetni akkor is, ha év közben szűnik meg a tevékenységi engedély

Tranzakciós illeték (befektetési szolgáltatások)

- Alapja egy tevékenység, nem nettó eredmény
- Nem köthető egyértelműen bevétel elszámolásához, például díjbevétel nélkül is meg kell fizetni

Biztosítási pótdadó

- Az adóalap bevétel, nem nettó eredmény kategória
- A biztosító nem csak beszedi a biztosítási díj részeként az állam részére az adót, mert nem közvetlen a kapcsolat a díj és az adó között (sávós adózás a tevékenységen elért díjbevételen)
- A besorolást (közvetlenség és elhatárolás kérdése) mérlegelni szükséges

Magyar számviteli szabályok

Hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások különadója (extraprofit adó)

- Nincs új részletszabály a 250/2000. Kormányrendeletben
- A korábbi különadókra a 250/2000. Kormányrendelet tartalmazott előírást /11. § (13)-(14)/
 - A pénzügyi szervezetek különadóját az egyéb ráfordítások között kell időarányosan elszámolni
 - A hitelintézeti különadót a társasági adóval azonosan kell elszámolni

Tranzakciós illeték (befektetési szolgáltatások)

- Nincs új részletszabály a 251/2000. Kormányrendeletben
 - A hasonló, pénzügyi tranzakciós illetéket IFRS átállás előtt a hitelintézetek az egyéb ráfordítások között számolták el.
 - A befektetési szolgáltatóknál nem jelentkezett korábban tranzakciós illeték, a pénzügyi szervezetek különadóját a befektetési szolgáltatók az egyéb ráfordítás soron számolták el.

Biztosítási pótdadó

- Nincs új részletszabály a biztosítási adókra a 192/2000. Kormányrendeletben.
 - A biztosítási adót az egyéb biztosítástechnikai ráfordítások között mutatják ki a biztosítók.
 - A besorolást (egyéb ráfordítás vagy az egyéb biztosítástechnikai ráfordítás) és az elhatárolás kérdését mérlegelni szükséges.

Köszönöm a figyelmet!